

3.000 leietakere er satt på gata

Av Anne Myklebust Odland, FriFagbevegelse

Fram til august i år har 3324 leietakere i hele landet opplevd å bli kastet ut fra boligen de leier, viser tall fra Politidirektoratet. I Oslo politidistrikt er det gjennomført 585 utkastelser i år (per august). Tallet er høyere i år enn i fjor.

Ved utkastelse kommer namsfogden på døra sammen med låsesmed. Om ingen er hjemme, borrar de seg inn og skifter lås. Leietakeren får en frist til å tømme boligen for eiendeler.

– I Oslo har vi saker over hele byen. Vi kaster ut folk fra både pene møblerte leiligheter og fra steder hvor det ser ut som et takras, sier Alexander Dey, namsfogd i Oslo, Asker og Bærum.

Ubetalt husleie

Årsaken til utkastelse handler om ubetalt husleie i 92 prosent av sakene.

– Det er ikke gitt at de som ikke betaler leia har dårlig inntekt. Det kan handle om rotete økonomi og feil prioritering. Har du for mye kredittkortgjeld og ikke betaler leia, havner du fort på gata, sier Dey.

Fra huseier begjærer utkastelse til namsmannen gjennomfører det, kan det gå halvannen måned.

– For de fleste er det godt varslet med flere purringer. Det burde ikke komme som en overraskelse, men for mange er det overraskende likevel. De skjønner ikke at det faktisk skjer, sier Dey.

Han forteller at enkelte står klare innenfor døra, med pakket bag og rusler av gårde. Andre har ikke forberedt seg. Noen tror de kan unngå utkastelse ved ikke å være hjemme.

– *Hvordan støtter dere dem som plutselig står på gata?*

– Namsmannen er ingen hjelpeorganisasjon. Men vi veileder hvor de kan få hjelp. De får også en bekreftelse på at de er kastet ut. Det gir et visst krav på prioritering hos sosialtjenesten, sier Dey.

Følg Dagsavisen på [Facebook](#) og [Twitter](#)!

– Mange har problemer

I 2018 ble det ifølge Politidirektoratet gjennomført ca. 2500 utkastelser i landet. Derimot ble over 6000 fravikelsessaker hevet fordi de kom til en løsning. Etter andre kvartal i år var det begjæret utkastelse i rundt 4500 leieforhold.

– En del saker får en løsning før vi kommer på døra, enten ved at folk flytter frivillig eller at de gjør opp for seg. Men flere tusen saker i løpet av et år viser at mange har problemer, sier Dey.

Namsfogden i Oslo varsler alltid sosialtjenesten når noen står i fare for å miste boligen de leier. I brev til Nav ber namsfogden sosialkontoret vurdere hvordan de kan bidra for å unngå utkastelse.

– Det er en oppfordring til dem om å sjekke sine systemer. Vi vet jo at folk får hjelp til å betale husleie og det kan ha skjedd glipper som gjør at pengene ikke er overført til utleiers konto. Det er også en oppfordring til å ta kontakt med mennesket og sjekke om det er en «fast kunde» eller en ny som trenger hjelp. Jeg kan ikke garantere at alle namsfogder varsler, men vi anbefaler det, sier Dey.

Oslo kommune er en stor utleieaktør, og de har interne prosedyrer som sikrer at sosialkontoret er orientert allerede før forespørselen om utkastelse sendes til namsfogden.

Får varsler hyppig

Thu Nguyen, seksjonsleder ved Nav Stovner i Oslo, sier de får inn varsler om utkastelser både fra namsfogden, boligbygg, private utleiere og borettslag. Hun sier de har klare rutiner på hva de da foretar seg. Personen skal blant annet få telefon eller brev innen tre dager.

– Vi formidler at vi stiller med råd og veiledning og forteller hvordan de kan få kontakt med oss. Dersom vi ikke får kontakt, drar vi på hjemmebesøk. I saker hvor barn er en del av husstanden, eller der hvor det er kjent rus, helse, psykiske eller andre utfordringer, har bydelen et særskilt ansvar. I enkelte saker kan det være aktuelt å koble inn andre tjenester fra bydelen, sier Nguyen.

– *Hva slags sosialt arbeid setter dere i gang?*

– Vi gir råd og veiledning ut fra det som er årsak til utkastelse. Det kan være gjeldsrådgivning, eller at vi betaler utestående husleie. Dette er alltid en individuell vurdering, sier Nguyen.

Noen ender med å få en ordning med frivillig forvaltning. Da forvalter sosialtjenesten inntekten. Dette for å sikre blant annet innbetaling av husleie.

Nguyen opplever at Nav Stovner får hyppige varsler om utkastelse. Avdelingen har ikke tall på hvor mange ganger de har klart å hindre utkastelse, men vet at de klarer det i mange saker.

– Varslene er viktige. Vi blir oppmerksomme og kan fange opp dem som har et større hjelpebehov, sier hun. (FriFagbevegelse)